

V Litomyšli dne 28.4.2010

OPTIMA spol. s r.o.
Žižkova 738/IV
566 01 Vysoké Mýto

Věc: stanovisko občanského sdružení „R35 Litomyšl“ k variantám, projednávaným při jednání dne 23.4.2010 na Městském úřadu v Litomyšli

Vážení,

postoj našeho občanského sdružení je v této věci následující:

Z Litomyšle se stává město, ve kterém je v důsledku narůstající dopravy život stále méně snesitelným. O tomto závěru není možné vést polemiku, je to skutečnost.

Ti, kteří o umístění komunikace protínající město před třiceti lety rozhodovali, učinili osudové chybné rozhodnutí, kdy narůstající dopravu ze Smetanova náměstí přesunuli nikoliv za město, ale novou komunikací rozetnuli město na dvě části. Následky tohoto rozhodnutí nese město dodnes. Jestliže dojde k rozdělení města na dvě části, jedná se o jizvu, kterou není možné ani po dalších desítkách let zacelit. Oddělením dvou částí města od sebe (bez ohledu na množství podchodů, nadchodů či přechodů) totiž město ztrácí svoji integritu. V některých městech je přirozenou dělicí hranicí řeka, rozdělující město na dvě části. Ta však má charakter klidné, odpočinkové zóny. Oproti tomu v našem případě rozdělila města frekventovaná komunikace, na které se v průběhu let provoz mnohonásobil. Negativní dopad na zdraví obyvatel města je nesporný.

Chybu, která před třiceti lety nastala, nyní můžeme napravit. Máme šanci obnovit územní integritu města a umístit nově budovanou dálnici tak, aby se město dopravně zklidnilo a současně aby se umožnil další rozvoj města směrem severním a směrem severovýchodním. Je naší povinností tuto šanci využít.

Nedílnou součástí města jsou totiž Kornice. Je to městská část, nikoliv samostatná obec. Oddělit tuto městskou část dálnicí by znamenalo zopakovat tutéž chybu po třiceti letech. Věříme, že se tak nestane, že jsme se již dostatečně poučili. Tato městská část se jednou spojí s vlastním městem zástavbou. Nebude to jistě v horizontu několika málo let, ale nepochybně se tak jednou stane. Územní plán města předpokládá výstavbu rodinných domů směrem ke Kornicím. Tato výstavba s podporou města již před lety začala, když desítky lidí zakoupily stavební parcely a zahájily výstavbu. Naopak rozvoj části města Kornice se předpokládá v opačném směru, tedy na jih a jihozápad. Není možné ignorovat tyto integrační snahy a umístit mezi tyto rozvíjející se městské části dálnici. A v tomto případě se nebavíme o pouhé přeložce stávající rychlostní komunikace. Všeobecně známými jsou odhady, podle kterých má tato komunikace odlehčit stávající dálnici D1 až čtyřiceti procenty jejího nynějšího provozu! Kdo může s vážnou tváří umístění podobné komunikace do rozvojového prostoru města navrhnout? A kdo to půjde říct těm lidem, kteří tam staví ty rodinné domy?

Další rozvoj města totiž není myslitelný bez prostoru. Prostoru, jehož se obyvatelům města pro bydlení a rekreaci již nyní téměř nedostává. Ve směru na Svitavy vzniká průmyslová zóna, další ve směru na Vysoké Mýto. V těchto případech se jedná jednoznačně o pozitivní snahu města, přinášející pracovní příležitosti. Logicky však toto území bydlení a rekreaci sloužit nemůže. Celý jih a jihozápad města je však rovněž uzavřen, a to podnikatelskou činností společnosti Školky Litomyšl s.r.o. Přínos této společnosti pro město je rovněž nepochybně kladný, je významným a stabilním zaměstnavatelem, nabízí své produkty obyvatelům, pro obyvatele je její areál jistě přijatelnější ve stávající „zelené podobě“ než při odlišné činnosti, např. průmyslové výrobě, ale zásadním negativem je, že je oplocením jejího areálu prakticky znemožněn volný pohyb obyvatel a další rozvoj výstavby směrem na jih, a to po celé délce města, od silnice na Osík až po silnici na Morašice. Dalších volných rozvojových ploch mnoho není. Za tohoto stavu je zcela přirozeným východiskem další rozvoj města směrem na Kornice, kde je zcela logicky plánována další zástavba rodinných domů.

A nejde jenom o výstavbu rodinných domů. Lidé si chtějí po práci také odpočinout. Jít sportovat, běhat, projít se. Kde to budou dělat? Dojdou za dvě minuty k dálnici, budou se chvíli dívat na projíždějící auta a pak se vrátí zpátky? To je samozřejmě nesmysl. I ve městě se musí dát slušně žít. Rekreční oblasti města se musí rozšířit a nikoliv zúžit.

V současné době se stalo takřka pravidlem, že se lidé stěhují na venkov za vyšší kvalitou bydlení. Ale my přece nemůžeme rezignovat na snahu zlepšovat kvalitu života ve městech! Tento vývoj se musí zastavit. Pokud by se každý z města odstěhoval na venkov, aby tam využíval všech výhod venkovského života, kdo zůstane ve městě? Kdo bude potom platit zřizování, opravy a provoz všech školek, škol a kulturních zařízení? Město? Ale z jakých daní, když dojde k vylidnění měst na venkov? Budou snad malé venkovské obce zřizovat tato školská a kulturní zařízení z vlastních prostředků? Jistě, že ne.

Lidé se stěhují na venkov, ale je to proto, že mají automobily, které jim umožňují návrat do města. Jejich zaměstnání, školní výuka jejich dětí, nákupy, kultura, atd., to vše se odehrává ve městě, kam se dopraví oním automobilem. Po městě pak budou chtít o to víc parkovacích míst, aby mohli kde svá auta zaparkovat, o to horší bude ovzduší ve městě. My přece nemůžeme dopustit, aby se něco takového stalo standardem. Naše město se nemůže stát místem, kde se pouze nějak přežívá ve hluku a smogu z dopravy pracovní týden a večery (nebo alespoň víkendy) se tráví mimo město na venkově. Ve městě musí být umožněno kvalitně žít, a to každému, včetně seniorů a rodin s dětmi. Nejenom pracovat, ale též žít. Vytvořme tedy ve městě takové podmínky k bydlení, aby lidé neměli důvod se na venkov stěhovat. Tím vyřešíme podstatu celého problému. Není náhodou, že musí zájemce o životní pojištění vyplňovat dotazník, ve kterém musí uvést, zda bydlí ve městě či na venkově. Bydlení ve městě znamená automaticky minusové body.

My se totiž nemůžeme dívat na problematiku umístění frekventovaných komunikací pohledem některých jednotlivců z venkovských obcí, kteří jednak krátkozrace považují bydlení ve městě za bydlení kvalitnější oproti bydlení na venkově a spolu s tím považují negativní dopady dopravy za přirozenou nutnou daň, kterou musí lidé ve městě zaplatit. To je samozřejmě nesmysl. Jednak se kvalita bydlení přesouvá právě na venkov, kdy lidé z venkova využívají klidu venkova a současně všech možností, které jim město nabízí, ale co je nejpodstatnější – rychlostní komunikace, resp. dálnice neslouží jenom lidem z města. Slouží všem. A není možné sobecky říkat: „Já sice chci využívat všech vymožeností města a chci jezdit po nové komunikaci, ale nechci ji mít ve své blízkosti, protože chci mít klid. Tu si nechte u města, protože tam jste na to zvyklí“. Něco takového je nepřijatelné a podobnou argumentaci nehodláme snášet. Zátěž dopravy musí přijímat i ostatní venkovské obce, protože všichni jezdí auty, nejenom obyvatelé měst.

Každé město, které se nerozvíjí, pomalu umírá. Ceny nemovitostí, tedy staveb a pozemků na území města, jsou velmi vysoké v porovnání s okolím. V mnoha případech dochází k tomu, že se lidé stěhují kvůli vysokým cenám pozemků do okolních měst. Ale proč tomu tak je? Protože je vysoká poptávka a malá nabídka pozemků. Další umrtvení rozvoje města přispěje k tomu, že město začne skutečně umírat. Bude se snižovat počet obyvatel, populace začne stárnout, bude se rodit méně

děti. Začneme se točit v bludném kruhu nižších daňových výnosů, nižších investic města, malé atraktivnosti pro nové obyvatele. Proti tomu je třeba se postavit. Musíme proto odmítnout umístění dálnice v bezprostřední blízkosti města. Náprava chyby, ke které došlo před třiceti lety, musí vypadat jinak.

Odmítáme dálnici rovněž z důvodu obavy o narušení historického rázu našeho města. Snahy odůvodnit umístění dálnice v blízkosti města argumentem o nižších nákladech a o menším zásahu do životního prostředí považujeme za nesmyslné a zavádějící. Obecně nic nenamítáme proti snaze šetřit veřejné prostředky. Jednoznačně však trváme na tom, aby dálnice okolo Litomyšle byla provedena tak, aby negativně zasáhla co nejmenší množství obyvatel města a aby nutné doprovodné negativní vlivy dálnice (hluk, smog) byly v maximální možné míře eliminovány. Je možné, že takové řešení stavbu částečně prodraží, ale máme za to, že je nejenom právem ale i povinností města a vlastníků dotčených pozemků (když z celou řadou z nich v této záležitosti spolupracujeme) trvat na řešení, které většině obyvatel města přinese vyšší kvalitu bydlení. Proto prosazujeme provedení dálnice s maximálním nadstandardem ochrany proti hluku a prachu. Pokud jde o životní prostředí, máme za to, že ochrana životního prostředí většiny obyvatel města má nepochybně přednost před ochranou životního prostředí přemnožené spárkaté zvěře.

V neposlední řadě pak musíme poukázat na etickou stránku věci. V bezprostřední blízkosti navrhované dálnice (v její nejjižnější variantě) se nachází židovský hřbitov. Považujeme v této souvislosti za zbytečné cokoliiv dodávat. Máme totiž za to, že z uvedeného důvodu, zejména s přihlédnutím k osudu občanů našeho města židovského původu v období druhé světové války, je krajně nevhodné hovořit o této variantě jako o variantě, jejíž realizace by vůbec mohla připadat v úvahu.

Z výše uvedených důvodů naše občanské sdružení R 35 Litomyšl důrazně odmítá variantu rychlostní komunikace v bezprostřední blízkosti města a navrhuje, aby byla realizována varianta původně schválená, tedy varianta schválená usnesením Zastupitelstva Pardubického kraje č. 198/06 dne 14. 12. 2006.

Občanské sdružení R 35 Litomyšl věří, že zodpovědné orgány Města Litomyšle a zejména Pardubického kraje při svém rozhodování zohlední uvedené argumenty a zejména skutečné potřeby obyvatel města a rozhodnou o realizaci stavby v podobě původně schválené varianty.

S úctou

Mgr. Aleš Velc
předseda sdružení
R 35 Litomyšl

Na vědomí: Město Litomyšl

V Litomyšli dne 25.5.2010

Krajský úřad Pardubického kraje
Odbor strategického rozvoje kraje a evropských fondů
Oddělení územního plánování
Ing. Zdena Loumanová
Komenského náměstí 125
532 11 Pardubice

Věc: stanovisko občanského sdružení „R35 Litomyšl“ k variantám, projednávaným při jednání dne 18.5.2010 na Krajském úřadu Pardubického kraje

Vážená paní inženýrko,

postoj našeho občanského sdružení je v této věci následující:

Z Litomyšle se stává město, ve kterém je v důsledku narůstající dopravy život stále méně snesitelným. O tomto závěru není možné vést polemiku, je to skutečnost.

Ti, kteří o umístění komunikace protínající město před třiceti lety rozhodovali, učinili osudové chybné rozhodnutí, kdy narůstající dopravu ze Smetanova náměstí přesunuli nikoliv za město, ale novou komunikací rozetnuli město na dvě části. Následky tohoto rozhodnutí nese město dodnes. Jestliže dojde k rozdělení města na dvě části, jedná se o jízvu, kterou není možné ani po dalších desítkách let zacelit. Oddělením dvou částí města od sebe (bez ohledu na množství podchodů, nadchodů či přechodů) totiž město ztrácí svoji integritu. V některých městech je přirozenou dělící hranicí řeka, rozděluje město na dvě části. Ta však má charakter klidné, odpočinkové zóny. Oproti tomu v našem případě rozdělila města frekventovaná komunikace, na které se v průběhu let provoz znemnohonásobil. Negativní dopad na zdraví obyvatel města je nesporný.

Chybu, která před třiceti lety nastala, nyní můžeme napravit. Máme šanci obnovit územní integritu města a umístit nově budovanou dálnici tak, aby se město dopravně zklidnilo a současně aby se umožnil další rozvoj města směrem severním a směrem severovýchodním. Je naší povinností tuto šanci využít.

Nedílnou součástí města jsou totiž Kornice. Je to městská část, nikoliv samostatná obec. Oddělit tuto městskou část dálnicí by znamenalo zopakovat tutéž chybu po třiceti letech. Věříme, že se tak nestane, že jsme se již dostatečně poučili. Tato městská část se jednou spojí s vlastním městem zástavbou. Nebude to jistě v horizontu několika málo let, ale nepochybně se tak jednou stane. Územní plán města předpokládá výstavbu rodinných domů směrem ke Kornicím. Tato výstavba s podporou města již před lety začala, když desítky lidí zakoupily stavební parcely a zahájily výstavbu. Naopak rozvoj části města Kornice se předpokládá v opačném směru, tedy na jih a jihozápad. Není možné ignorovat tyto integrační snahy a umístit mezi tyto rozvíjející se městské části dálnici. A v tomto případě se nebavíme o pouhé přeložce stávající rychlostní komunikace. Všeobecně známými jsou odhady, podle kterých má tato komunikace odlehčit stávající dálnici D1 až čtyřiceti procenty jejího nynějšího provozu! Kdo může s vážnou tváří umístění podobné komunikace

do rozvojového prostoru města navrhovat? A kdo to půjde říct těm lidem, kteří tam staví ty rodinné domy?

Další rozvoj města totiž není myslitelný bez prostoru. Prostoru, jehož se obyvatelům města pro bydlení a rekreaci již nyní téměř nedostává. Ve směru na Svitavy vzniká průmyslová zóna, další ve směru na Vysoké Mýto. V těchto případech se jedná jednoznačně o pozitivní snahu města, přinášející pracovní příležitosti. Logicky však toto území bydlení a rekreaci sloužit nemůže. Celý jih a jihozápad města je však rovněž uzavřen, a to podnikatelskou činností společnosti Školky Litomyšl s.r.o. Přínos této společnosti pro město je rovněž nepochybně kladný, je významným a stabilním zaměstnavatelem, nabízí své produkty obyvatelům, pro obyvatele je její areál jistě přijatelnější ve stávající „zelené podobě“ než při odlišné činnosti, např. průmyslové výrobě, ale zásadním negativem je, že je oplocením jejího areálu prakticky znemožněn volný pohyb obyvatel a další rozvoj výstavby směrem na jih, a to po celé délce města, od silnice na Osík až po silnici na Morašice. Dalších volných rozvojových ploch mnoho není. Za tohoto stavu je zcela přirozeným východiskem další rozvoj města směrem na Kornice, kde je zcela logicky plánována další zástavba rodinných domů.

A nejde jenom o výstavbu rodinných domů. Lidé si chtějí po práci také odpočinout. Jít sportovat, běhat, projít se. Kde to budou dělat? Dojdou za dvě minuty k dálnici, budou se chvíli dívat na projíždějící auta a pak se vrátí zpátky? To je samozřejmě nesmysl. I ve městě se musí dát slušně žít. Rekreační oblasti města se musí rozšířit a nikoliv zúžit.

V současné době se stalo takřka pravidlem, že se lidé stěhují na venkov za vyšší kvalitou bydlení. Ale my přece nemůžeme rezignovat na snahu zlepšovat kvalitu života ve městech! Tento vývoj se musí zastavit. Pokud by se každý z města odstěhoval na venkov, aby tam využíval všech výhod venkovského života, kdo zůstane ve městě? Kdo bude potom platit zřizování, opravy a provoz všech školek, škol a kulturních zařízení? Město? Ale z jakých daní, když dojde k vylištění měst na venkov? Budou snad malé venkovské obce zřizovat tato školská a kulturní zařízení z vlastních prostředků? Jistě, že ne.

Lidé se stěhují na venkov, ale je to proto, že mají automobily, které jim umožňují návrat do města. Jejich zaměstnání, školní výuka jejich dětí, nákupy, kultura, atd., to vše se odehrává ve městě, kam se dopraví oním automobilem. Po městě pak budou chtít o to víc parkovacích míst, aby mohli kde svá auta zaparkovat, o to horší bude ovzduší ve městě. My přece nemůžeme dopustit, aby se něco takového stalo standardem. Naše město se nemůže stát místem, kde se pouze nějak přežívá ve hluku a smogu z dopravy pracovní týden a večery (nebo alespoň víkendy) se tráví mimo město na venkově. Ve městě musí být umožněno kvalitně žít, a to každému, včetně seniorů a rodin s dětmi. Nejenom pracovat, ale též žít. Vytvořme tedy ve městě takové podmínky k bydlení, aby lidé neměli důvod se na venkov stěhovat. Tím vyřešíme podstatu celého problému. Není náhodou, že musí zájemce o životní pojištění vyplňovat dotazník, ve kterém musí uvést, zda bydlí ve městě či na venkově. Bydlení ve městě znamená automaticky minusové body.

My se totiž nemůžeme dívat na problematiku umístění frekventovaných komunikací pohledem některých jednotlivců z venkovských obcí, kteří jednak krátkozrace považují bydlení ve městě za bydlení kvalitnější oproti bydlení na venkově a spolu s tím považují negativní dopady dopravy za přirozenou nutnou daň, kterou musí lidé ve městě zaplatit. To je samozřejmě nesmysl. Jednak se kvalita bydlení přesouvá právě na venkov, kdy lidé z venkova využívají klidu venkova a současně všech možností, které jim město nabízí, ale co je nejpodstatnější – rychlostní komunikace, resp. dálnice neslouží jenom lidem z města. Slouží všem. A není možné sobecky říkat: „Já sice chci využívat všech vymožeností města a chci jezdit po nové komunikaci, ale nechci ji mít ve své blízkosti, protože chci mít klid. Tu si nechte u města, protože tam jste na to zvyklí“. Něco takového je nepřijatelné a podobnou argumentaci nehodláme snášet. Zátěž dopravy musí přijímat i ostatní venkovské obce, protože všichni jezdí auty, nejenom obyvatelé měst.

Každé město, které se nerozvíjí, pomalu umírá. Ceny nemovitostí, tedy staveb a pozemků na území města, jsou velmi vysoké v porovnání s okolím. V mnoha případech dochází k tomu, že se lidé

stěhují kvůli vysokým cenám pozemků do okolních měst. Ale proč tomu tak je? Protože je vysoká poptávka a malá nabídka pozemků. Další umrtvení rozvoje města přispěje k tomu, že město začne skutečně umírat. Bude se snižovat počet obyvatel, populace začne stárnout, bude se rodit méně dětí. Začneme se točit v bludném kruhu nižších daňových výnosů, nižších investic města, malé atraktivnosti pro nové obyvatele. Proti tomu je třeba se postavit. Musíme proto odmítnout umístění dálnice v bezprostřední blízkosti města. Náprava chyby, ke které došlo před třiceti lety, musí vypadat jinak.

Odmítáme dálnici rovněž z důvodu obavy o narušení historického rázu našeho města. Snahy odůvodnit umístění dálnice v blízkosti města argumentem o nižších nákladech a o menším zásahu do životního prostředí považujeme za nesmyslné a zavádějící. Obecně nic nenamítáme proti snaze šetřit veřejné prostředky. Jednoznačně však trváme na tom, aby dálnice okolo Litomyšle byla provedena tak, aby negativně zasáhla co nejmenší množství obyvatel města a aby nutné doprovodné negativní vlivy dálnice (hluk, smog) byly v maximální možné míře eliminovány. Je možné, že takové řešení stavbu částečně prodraží, ale máme za to, že je nejenom právem ale i povinností města a vlastníků dotčených pozemků (když z celou řadou z nich v této záležitosti spolupracujeme) trvat na řešení, které většině obyvatel města přinese vyšší kvalitu bydlení. Proto prosazujeme provedení dálnice s maximálním nadstandardem ochrany proti hluku a prachu. Pokud jde o životní prostředí, máme za to, že ochrana životního prostředí většiny obyvatel města má nepochybně přednost před ochranou životního prostředí přemnožené spárkaté zvěře.

V neposlední řadě pak musíme poukázat na etickou stránku věci. V bezprostřední blízkosti navrhované dálnice (v její nejjihnější variantě) se nachází židovský hřbitov. Považujeme v této souvislosti za zbytečné cokoli dodávat. Máme totiž za to, že z uvedeného důvodu, zejména s přihlédnutím k osudu občanů našeho města židovského původu v období druhé světové války, je krajně nevhodné hovořit o této variantě jako o variantě, jejíž realizace by vůbec mohla připadat v úvahu.

Při jednání dne 18.5.2010 zazněly podle našeho názoru další dva významné argumenty směřující proti realizaci variant č. 2, č. 3 a č. 5. Prvním z těchto argumentů je zjištěná skutečnost, že tyto varianty celkem desetkrát na své trase kříží vedení vysokotlaku a středotlaku vedení plynu, zatímco varianta č. 1 toto plynové vedení kříží pouze dvakrát. Dalším, dle našeho názoru velmi podstatným argumentem je skutečnost, že při realizaci variant č. 2, č. 3 a č. 5 by došlo k vytvoření pásu neobdělávacelných pozemků, který je samozřejmě potřeba přičíst k pozemku, zabranému výstavbou vlastní komunikace. Nelze totiž porovnávat pouze množství pozemků vlastního záboru, ale je potřeba též přičíst tyto související neobdělávacelné pozemky. Jestliže je přičteme, zjistíme, že jsou varianty č. 2, č. 3 a č. 5 k zemědělské krajině mnohem méně citlivé, než varianta č. 1.

Z výše uvedených důvodů naše občanské sdružení R 35 Litomyšl důrazně odmítá varianty rychlostní komunikace č. 2, č. 3 a č. 5 v bezprostřední blízkosti města a navrhuje, aby byla realizována varianta původně schválená, tedy varianta schválená usnesením Zastupitelstva Pardubického kraje č. 198/06 dne 14. 12. 2006, při jednání dne 18.5.2010 projednávaná pod číslem 1.

Občanské sdružení R 35 Litomyšl věří, že zodpovědné orgány Pardubického kraje při svém rozhodování zohlední uvedené argumenty a zejména skutečné potřeby obyvatel města a rozhodnou o realizaci stavby v podobě původně schválené varianty.

S úctou

Mgr. Aleš Velc
předseda sdružení
R 35 Litomyšl

Na vědomí: OPTIMA spol. s r.o., Vysoké Mýto